

første til at ratificere for 3 Aar siden, og som anerkender den tvungne Voldgift i de retlige Stridigheder, som er nærmere formuleret i Artikel 36, 2det Stykke. Og nu staar man overfor dette, at den tvungne Voldgift faktisk danner Kærnen, danner Centrum i hele det System, som opbyggedes i Genève. Alt er grupperet udenom den tvungne Voldgift, og man synes saaledes her virkelig at være naaet til en fundamental Ændring af Behandlingen af mellemfolkelige Tvistigheder. Derfor kan det jo kun fylde en med meget stor Forbavselse og Overraskelse, naar man i engelske Blade af de forskelligste Partifarver nu under Valgkampagnen i England kan høre snart den ene, snart den anden britiske delegerede Minister forsikre om, at der jo egentlig ikke er sket noget nyt i Genève, det staar alt sammen i Pagten i Forvejen, der er ikke opnaaet noget som helst væsentligt, det hele er egentlig — ja, det er Kejserens nye Klæder. At denne Paastand i enhver Henseende er i Uoverensstemmelse i alle Tilfælde med Afsnittet om Voldgift, er en Kendsgerning, som ikke kan bestrides, og det er ogsaa muligt, at de britiske delegerede, der har udtalt sig om dette Forhold under Valgkampagnen i England, ikke har haft dette særlig for Øje, men først og fremmest har tænkt paa Udtalelserne og Forhandlingerne i 3die Kommission. Man kan formode det, og man vil utvivlsomt formode det efter de ofte noget kontradiktoriske Udtalelser, som et af de britiske Medlemmer fra Tid til anden excellerede i under Forhandlingerne i Genève; det ærede Medlem Hr. P. Munch nævnte jo ogsaa nogle saadanne lidt besynderlige Foreteelser fra Forhandlingerne i 3die Kommission. Men det er efter min Mening heller ikke, i alle Tilfælde i denne skarpe Form, rigtigt overfor de andre Afsnit, som Protokollen indeholder. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed inlde mig paa en udførlig Gennemgang af Protokollen, idet jeg mener, at Anledningen dertil ikke er den rette her ved Finanslovbehandlingen, hvor vi hovedsagelig maa holde os til nogle store Synspunkter og almene Retningslinier; jeg vil forbeholde mig, naar vi faar hele Protokollen til Ratifikationsbehandling her i Rigsdagen, at komme indgaende tilbage til dette Spørgsmaal. Men jeg vil gerne her sige, at det store Fremskridt, det altovervejende efter min Opfattelse, bestaar i, at man har søgt at lukke, saa vidt det var menneskeligt muligt, for de Huller, der fandtes i Folkeforbundspagten herhenhørende Artikler, Artikel 12

og særlig Artikel 15, vedrørende den fredelige Bilæggelse af mellemfolkelige Stridigheder, at man i første Linie her har søgt at komme Systemet med de tolererede, de lovlige Krige til Livs, for saa vidt dette endnu opretholdtes og anerkendtes af Pagten. Det var jo saaledes efter Folkeforbundspagten Artikel 15, at i det Tilfælde det ikke lykkedes Folkeforbundsraadet at faa vedtaget en Rapport med alle Raadsmagternes Stemmer bortset fra de Repræsentanter, der maatte være impliceret i Konflikten, i saa Tilfælde forbeholdt Forbundets Medlemmer sig Retten til at handle saaledes, som de ansaa det for nødvendigt for, som det hedder i Pagten, at opretholde le droit et la justice, Retten og Retfærdigheden; det vil med andre Ord sige, i givet Tilfælde forbeholdt de sig Retten til at gribe til Krig. Her er nu gennemført et Voldgiftssystem, som søger at lukke for denne Mulighed derved, at der i Protokollens Artikel 4 er foreskrevet meget nøje Bestemmelser om hele Voldgiftssystemet, den obligatoriske Voldgifts System. I det Tilfælde Raadet ikke har kunnet løse et Spørgsmaal, der er forelagt det, saa gaar Sagen til Voldgift, saa skal den gaa til Voldgift, saa snart en af de stridende Parter begærer det, og Raadet skal da udnævne Voldgiftsdommerne i Overensstemmelse med Parterne og under fuld Hensyntagen til de paagældende Dommeres Kvalifikationer. Hvis derimod ingen af Parterne begærer Voldgift, genoptager Raadet paa ny Sagens Undersøgelse, og bliver Raadet saa enigt, nu vel, saa er Sagen ordnet, saa har en enstemmig Raadsrapport samme bindende Kraft som en Voldgiftskendelse eller en Kendelse fra den faste mellemfolkelige Domstol; bliver Raadet derimod ikke enigt, gaar Sagen til den sidste tvungne Voldgift, hvad enten Parterne ønsker det eller ikke ønsker det, og saa bliver det i sidste Instans Raadets Sag at tilrettelægge og organisere denne Voldgift; Raadet kan naturligvis i saa Tilfælde høre de stridende Parter med Hensyn til Udvælgelsen af Voldgiftsdommere, men det er ikke pligtigt at gøre det, og det har kun at følge de almindelige Retningslinier med Hensyn til Voldgiftsdommernes Kvalifikationer, som jeg tidligere har omtalt. Og her i dette sidste Stadium ligger der utvivlsomt et meget stort og meget betydningsfuldt Fremskridt i Sammenligning med den nugældende folkeretlige Tilstand. Vedrørende Spørgsmaalet om den tvungne Voldgift skal jeg endnu bemærke — jeg tror ogsaa, det ærede Medlem Hr. P. Munch omtalte det i Gaar, skønt jeg ikke erindrer